

Quyết định giám đốc thẩm

Số: 11/2020/HC-GĐT

Ngày 25-9-2020

V/v: “*Khiếu kiện yêu cầu hủy bỏ thông báo trả lời về xin cấp lại quyền sử dụng đất*”

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
ỦY BAN THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG

- Thành phần Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao gồm có:

Phó Chánh án - Chủ tọa phiên tòa: Bà Lê Thị Ngọc Hà.

Các thành viên Hội đồng giám đốc thẩm: Ông Nguyễn Văn Tiến, ông Trương Minh Tuấn.

- Thư ký ghi biên bản phiên tòa: ông Phan Nguyễn Thanh Toàn - Thư ký.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa: Ông Lê Phước Thanh - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 9 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét xử giám đốc thẩm vụ án hành chính về “*Khiếu kiện yêu cầu hủy bỏ thông báo trả lời về xin cấp lại quyền sử dụng đất*”, giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Bà Trần Thị Kim O (Trần Thị Xuân); trú tại: thôn 4, xã LN, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

Người đại diện theo ủy quyền: ông Nguyễn Thế Thành; trú tại: số 2, kiệt 144 đường Lý Thường Kiệt, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

- Người bị kiện: Ủy ban nhân dân xã LN, thành phố ĐH.

Người đại diện theo pháp luật: ông Nguyễn Văn C - Chủ tịch UBND xã LN, thành phố ĐH, tỉnh Quảng Bình.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Hợp tác xã (HTX) QL (Nay là HTX sản xuất kinh doanh dịch vụ tổng hợp Nông nghiệp LD)

Người đại diện theo pháp luật: ông Nguyễn Minh Đ - Giám đốc.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Người khởi kiện bà Trần Thị Kim O trình bày: Căn cứ vào sổ khoán được Hợp tác xã (gọi tắt là HTX) Quang Lộc cấp ngày 08/5/2015, người ký là Nguyễn Thanh H - Kế toán HTX QL thì Bà được HTX QL giao diện tích ruộng 2,59 sào đất, định mức nộp sản lượng cho 01 sào là 17 kg thóc, tổng cộng là 44

kg thóc mỗi vụ. Từ ngày được giao diện tích đất ruộng nói trên, Bà đã sử dụng đất và nộp sản lượng (tức là thuế) đầy đủ cho HTX, tuy nhiên không rõ đây là thuế gì. Khi biết Ủy ban nhân dân xã LN giao diện tích đất này cho người khác sử dụng, Bà đã gửi đơn đến Ủy ban nhân dân xã LN và được trả lời bằng Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019, theo đó không chấp nhận đơn của Bà. Nhận thấy Thông báo này làm ảnh hưởng đến quyền lợi của mình nên Bà khởi kiện yêu cầu Tòa án hủy Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019, công nhận quyền sở hữu của Bà đối với diện tích 2,59 sào (1.295 m²) nói trên.

Đại diện theo pháp luật của người bị kiện - Ủy ban nhân dân xã LN, ông Nguyễn Văn Cội trình bày: Năm 1988, Ủy ban nhân dân xã LN giao cho HTX QL sử dụng một số diện tích đất ruộng, trong đó có diện tích đất 2,59 sào nói trên. Năm 1991, Ủy ban nhân dân thị xã Đồng Hới cấp giấy chứng nhận cho HTX QL nhiều thửa đất cùng một giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, trong đó có thửa đất số 56, diện tích 71.591 m², mục đích sử dụng là đất nông nghiệp. Phần diện tích 2,59 sào tranh chấp nói trên thuộc thửa đất số 56 này. Từ năm 1991 đến năm 1992, thửa đất số 56 là đất gieo mạ, được chia hàng năm cho các hộ gia đình. Từ năm 1993 đến năm 1994, HTX QL cho Trường phổ thông cơ sở Lộc Ninh mượn 2,59 sào đất trên để làm lúa. Năm 1995, Trường phổ thông cơ sở Lộc Ninh không sử dụng nữa, trả lại cho HTX nên HTX cho ông Trần Đình D (bố của bà Oanh) mượn, bà Oanh là lao động chính trong gia đình nên là người trực tiếp sử dụng diện tích đất ruộng này. Năm 2005, bà Oanh đi nước ngoài, 2,59 sào đất này không ai sử dụng nên HTX thu hồi. Từ năm 2005 đến năm 2008, có một số hộ dân mượn diện tích đất ruộng này. Năm 2008, theo chủ trương chung của Ủy ban nhân dân xã LN thu hồi lại số đất dự phòng 5% trước đây để giao cho HTX, trong đó có 2,59 sào đất trên, nên HTX QL đã giao lại số đất này cho Ủy ban nhân dân xã LN. Việc bà Oanh cho rằng HTX QL đã thu thuế đối với diện tích đất 2,59 sào mà gia đình Bà đã thuê của HTX là không đúng, vì tiền mà HTX đã thu của gia đình Bà là tiền dịch vụ thủy lợi, cung cấp nước, bảo vệ và quản lý đồng ruộng, bao gồm cả ruộng được giao theo Nghị định 64 của Chính phủ và 2,59 sào ruộng nói trên. Năm 2009, Ủy ban nhân dân xã LN thấy rằng phần đất ruộng này xấu, canh tác không có năng suất nên đã đổi đất cho một số hộ gia đình và tạo khuôn viên làm Trường mầm non thôn 2, cụm Lộc Đại. Do đó, bà Oanh yêu cầu hủy bỏ Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của Ủy ban nhân dân xã LN là không có căn cứ.

Người đại diện theo pháp luật của HTX sản xuất kinh doanh dịch vụ tổng hợp nông nghiệp Lộc Đại, ông Nguyễn Minh Đ: nhất trí với ý kiến của người đại diện theo pháp luật của Ủy ban nhân dân xã LN. Đồng thời bổ sung ý kiến là

từ năm 2005 đến năm 2019, HTX chỉ thu phí dịch vụ của bà Oanh đối với đất được giao theo Nghị định 64, không thu phí dịch vụ phần đất 2,59 sào nói trên.

Tại phiên tòa sơ thẩm, người khởi kiện rút yêu cầu Tòa án công nhận quyền sở hữu của mình đối với diện tích đất 2,59 sào thuộc thôn 4, xã LN.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 01/2019/HC-ST ngày 06/12/2019, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình quyết định:

“1. Xử Bác yêu cầu khởi kiện của bà Trần Thị Kim O hủy bỏ Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của UBND xã LN, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

2. Đình chỉ yêu cầu công nhận quyền sở hữu thửa đất diện tích 2,59 sào (1295 m²) thuộc Ao Cốc thôn 4, xã LN, do người khởi kiện rút yêu cầu và không thuộc thẩm quyền Tòa hành chính giải quyết”.

Ngoài ra, Bản án sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo.

Ngày 18/12/2019, bà Trần Thị Kim O kháng cáo.

Tại Bản án hành chính phúc thẩm số 01/2020/HC-PT ngày 04/5/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình quyết định:

“1. Căn cứ khoản 4 Điều 241 Luật Tổ tụng hành chính; hủy Bản án sơ thẩm số 01/2019/HC-ST ngày 06/12/2019 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình và đình chỉ giải quyết vụ án”.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 72/QĐ-VKS-HC ngày 11/8/2020, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng cho rằng Tòa án sơ thẩm đã thụ lý và giải quyết vụ án đúng pháp luật, cấp phúc thẩm hủy án sơ thẩm và đình chỉ giải quyết vụ án là không đúng quy định của pháp luật. Từ đó đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng hủy bản án phúc thẩm và giữ nguyên bản án sơ thẩm nêu trên.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thay đổi một phần nội dung của Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 72/QĐ-VKS-HC ngày 11/8/2020, đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng hủy Bản án phúc thẩm để xét xử phúc thẩm lại theo quy định vì lý do quyền kháng cáo của bà Oanh đối với Bản án hành chính sơ thẩm chưa được cấp phúc thẩm xem xét.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1]. Nguồn gốc của thửa đất có diện tích 2,59 sào tại khu vực Ao Cốc, thôn 4, xã LN, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình là đất dự phòng 5% do Ủy ban nhân dân xã LN quản lý. Năm 1995, gia đình bà Oanh được Hợp tác xã LN giao sử dụng thửa đất trên.

Tại khoản 3 Điều 22b Luật đất đai 1993 quy định Nhà nước cho thuê đất trong các trường hợp sau đây:

“3. Hộ gia đình, cá nhân có nhu cầu sử dụng đất thuộc quỹ đất công ích 5% ở xã, phường, thị trấn....”

Tại khoản 3 Điều 24 Luật đất đai 1993 quy định:

“3. Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn cho thuê đất thuộc quỹ đất công ích của xã, phường, thị trấn”

Bà Trần Thị Kim O cho rằng Ủy ban nhân dân xã LN tự ý lấy đất của gia đình bà để đổi cho các hộ gia đình khác là không đúng nên có đơn khiếu nại. Do bà Oanh khiếu nại đối với đất 5% nên Ủy ban nhân dân xã LN ban hành Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 để giải quyết yêu cầu khiếu nại của bà Trần Thị Kim O là đúng quy định trên.

[2]. Xét Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của Ủy ban nhân dân xã LN:

Thửa đất 2,59 sào tại khu vực Ao Cốc, thôn 4, xã LN là do Hợp tác xã LN giao cho gia đình bà O từ năm 1995, quá trình sử dụng gia đình bà O đã đóng thuế đất hàng năm nay Ủy ban nhân dân xã LN tự ý lấy lại thửa đất trên là không đúng nên có đơn khiếu nại với mục đích được tiếp tục sử dụng thửa đất nêu trên, nên Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã LN ban hành Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019, với nội dung: *“Việc bà Trần Thị Kim O kiến nghị UBND xã tự ý lấy đất của bà Oanh khi chưa có ý kiến của bà để cấp đổi cho các hộ xã viên ở Thôn 2 khi mở rộng trường mầm non là không có cơ sở”* đã làm ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp về việc sử dụng thửa đất nêu trên của gia đình bà O. Vì vậy, Thông báo số 56/TB-UBND là đối tượng khởi kiện vụ án hành chính tại Tòa án theo quy định tại khoản 1, 2 Điều 3 Luật tố tụng hành chính.

[3] Tại đơn khởi kiện bà O có đề nghị Tòa án: *“công nhận quyền sở hữu thửa đất diện tích 2,59 sào thuộc ao Cốc, thôn 4, xã LN ...”* nhưng tại phiên tòa sơ thẩm bà O đã tự nguyện rút yêu cầu này nên thực tế bà Oanh chỉ còn đề nghị hủy Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của Ủy ban nhân dân xã LN (đề nghị giải quyết quyền sử dụng đất bị ảnh hưởng). Tuy nhiên, Tòa án cấp phúc thẩm lại cho rằng: *“nội dung đơn của bà O không phải tranh chấp về việc thuê quỹ đất nông nghiệp vào mục đích công ích của xã LN mà có nội dung xin được cấp đất theo quy định pháp luật về đất đai...”* là không đúng nội dung khởi kiện của bà O.

Do xác định không đúng yêu cầu khởi kiện nên Tòa án cấp phúc thẩm đình chỉ giải quyết vụ án với căn cứ: *“Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của UBND xã LN không làm phát sinh, thay đổi hoặc hủy bỏ quyền và nghĩa vụ của bà Oanh về vấn đề được giao quyền sử dụng đối với thửa đất 2,59 sào nói trên. Như vậy, Thông báo số 56/TB-UBND ngày 30/6/2019 của*

UBND xã LN không phải là đối tượng khởi kiện vụ án hành chính tại Tòa án...” là không đúng quy định pháp luật, ảnh hưởng đến quyền khởi kiện của bà O nên cần phải hủy án.

Do Tòa án cấp phúc thẩm đình chỉ giải quyết vụ án đã làm ảnh hưởng đến quyền kháng cáo của bà Oanh nên cần phải hủy bản án phúc thẩm để xét xử phúc thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 266; Điều 271; khoản 3 Điều 272; Điều 274 Luật tổ tụng hành chính năm 2015;

1. Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 72/QĐ-VKS-HC ngày 11/8/2020 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

2. Hủy Bản án hành chính phúc thẩm số 01/2020/HC-PT ngày 04/5/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình và giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình xét xử phúc thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

3. Quyết định giám đốc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày Hội đồng xét xử giám đốc thẩm ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- TAND tỉnh Quảng Bình (kèm hồ sơ vụ án);
- VKSND tỉnh Quảng Bình;
- TAND thành phố Đồng Hới;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Chi cục Thi hành án dân sự TP. Đồng Hới;
- Bà Trần Thị Kim O (theo địa chỉ)
- UBND xã LN, TP. Đồng Hới;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (theo đ/c);
- Lưu HS, PGĐKT1, HCTP, VP.

**TM. ỦY BAN THẨM PHÁN
PHÓ CHÁNH ÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Thị Ngọc Hà